

Pastir.

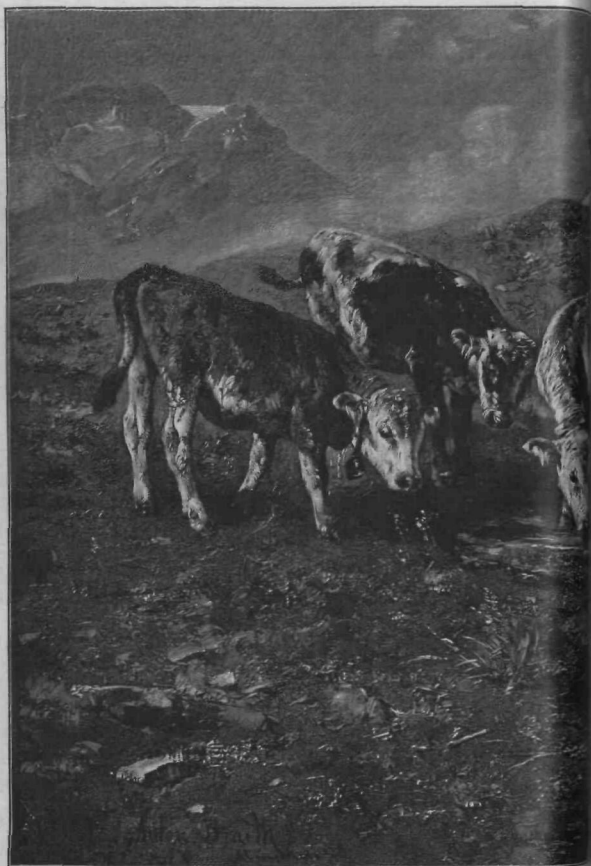
Abbas Veliki, kralj perzijski, je zašel na lovu. Prišel je na goro, kjer je pasel neki pastir čredo ovac. Dečko je sedel pod drevesom in je piskal na piščal. Sladka melodija in radovednost sta zvalili kralja, da je prišel bliže. Odkritosrčni obraz dečkov se mu je prikupil. Zato izprašuje fantiča o vsakovrstnih rečeh. Hitrim in izvrstnim odgovorom otrokovim, ki je bil vzrastel brez pouka pri svoji čredi, se je kralj moral čuditi. Ko je še premišljeval o tem, pride njegov vezir. »Pridi, vezir,« mu zakliče kralj, »in povej, kako ti ugaja ta deček!« Vezir pride bliže; kralj pa izprašuje dečka naprej, in deček odgovarja lepó na vsako vprašanje. Njegova neustrašenost, njegova zdrava razsodba in njegova odkrita prostodušnost je tako iznenadila kralja in vezirja, da je sklenil kralj, da vzame dečka s seboj in ga vzgoji. Videlo se bo, kaj se bo dalo napraviti iz nadarjenega dečka z umetno roko.

Kakor poljska cvetica, ki jo izruje vrtnar iz suhih tal in jo presadi v boljšo zemljo, v kratkem času razširi svojo čašo in dobi lepšo barvo, tako je zrastel tudi ta deček hitro do moža z velikimi čednostmi. Kralj ga je vsak dan bolj ljubil, ga postavil za svojega velikega blagajnika in mu dal ime: Ali beg.

Ali beg je imel vse čednosti, ki se le morejo združiti: popolnost v svojem vedenju, zvestobo in modrost v svojem uradovanju, radodarnost in velikodušnost do tujcev, naklonjenost do vseh, ki so ga kaj prosili, in — čeprav je bil kraljev ljubljenelec — je imel tudi najvdanejšo ponižnost. Kar ga je pa med perzijskimi dvorniki najbolj odlikovalo, je bila njegova nesebičnost. Nikdar ni maral plačila za to, kar je storil, in vse njegovo delovanje je izviralo iz želje, koristiti ljudem. Kljub vsem tem čednostim se pa vendar ni mogel popolnoma iznebiti obrekovanja dvornikov. Ti so namreč gledali njegovo povzdignjenje s skrivno zavistjo. Stavili so mu torej vsakovrstne pasti in ga izkušali osumničiti pri kralju. Abbas pa je bil knez z redkimi lastnostmi. Za sumničenja je bila njegova duša prevelika, in Ali beg je ostal v ugledu in miru, dokler je živel njegov velikodušni zaščitnik.

V nesrečo pa je umrl veliki kralj. Njegov naslednik — šah Sefi — je bil pravo nasprotje svojega prednika: poln nezaupanja, krutosti in skoposti. Takega gospoda so želeli Alijevi sovražniki, in takoj se je pokazala njih prikrita zavist.

Nekoč je zahteval kralj dragoceno sabljo, ki jo je bil dobil Abba v dar od turškega cesarja. Sablje niso mogli najti, čeprav je bila zaznamovana v Abbavem zapuščenem seznamku. Kralj je začel sumiti Alija, da jo je poneveril. To so si želeli tudi njegovi sovražniki. Podvojili so svoje obdolžitve in slikali Alija kot največjega goljufa. Nekega dne je stopil Ali beg pred kralja, ko so ga ravno njegovi protivniki tožili, in z jeznim pogledom mu je rekel kralj: »Ali beg, tvoja nezvestoba se je odkrila; izgubil si svojo službo in zapovem ti, da mi daj v desetih dnevih račun.«



Na planine!

Na planinah solnce
jasno se smeji,
zbor veselih pevcov
glasno žvrgoli.

V radosti mlado
plava tam srce,
vse megle, oblaki
s čela odbeže.